

Predikan i Skepplanda kyrka 2020 av Tobias Bäckström

Långfredagen

”Korset”

Jes 53:1-12

1 Petr 3:18-19

Matt 27:32-56

Ps: 144, 652, 442, 143, 700:1, 456, 453

Det finns många berättelser om hjältar som går i döden för andra. Nyligen från Bergamo i Italien berättas det om en äldre Coronasmittad präst som avstod från respiratorvård, när de inte räckte åt alla. Han dog senare i sin sjukdom.

Det finns många andra fall – där människor i unga år gett sitt eget liv för att rädda andras. Dessa exempel kan tjäna om förebild för oss när vi ska förstå Jesus död och det han gjorde för oss. Vi är den där andra patienten som får den vård vi behöver för att leva – för att någon annan avstår.

Ändå är liknelsen haltande. Den där prästen i Bergamo skulle ju ha dött i alla fall, även om han kanske hade fått några åt till. Ja – alla i historien som gett sitt liv för någon annan hade förr eller senare dött. De gav alla något som *ändå* skulle tas ifrån dem. Vi är ju alla dödliga.

Alla – utom Gud. Gud är av evighet, den ende som inte behövde dö. Ja, egentligen den ende som inte *kunde* dö. Gud är ju livet självt: att dö borde vara en omöjlighet för honom. Och det är en omöjlighet – så länge som han förblir Gud. Men om han blir människa kan han det. Att vara människa är att få livet till sig utifrån. Vi har inte själva orsakat våra liv – det har blivit givet till oss – och då kan det också tas ifrån oss.

När Gud blev människa i Jesus Kristus avstod han från allt, även sin odödlighet. Han som fanns till av evigheters evighet gjorde sig själv dödlig för oss. *Han* gav något som annars inte hade tagits ifrån honom. Hans offer är därför oändligt mycket större än vad någon människa kan ge. Hans död är av oändligt värde.

Den gammaltestamentliga läsningen av idag om Herrens lidande tjänare är mer aktuell i år än annars. Gång på gång kommer profeten in på tjänarens sjukdom och att han är van vid sjukdom. Det talas däremot inte så mycket om synd. Det var våra *sjukdomar* han bar, inte våra synder, skriver profeten.

Men synd är något mer än tankar, ord och gärningar som vi brukar bekänna i början av varje högmässa. Synd kan liknas vid sjukdom som påverkar hela vårt allmäntillstånd. Som en smitta kan den sprida sig till andra. Den har spridit sig från generation till generation ända från de första människornas tid till idag.

Framförallt finns det en annan likhet mellan sjukdom och synd – nämligen att båda leder till döden. I den gammaltestamentliga världen var det ingen knivskarp gräns mellan liv och död.

Blev man sjuk drogs man in i dödens sfär, blev man allvarligt sjuk blev man utestängd från de levandes land som för Herrens lidande tjänare. Blev man sen frisk släpptes man in igen, in i de levandes gemenskap.

Vi skulle förstås säga att personen hela tiden varit i livet, men i den kulturen såg man det mer som att personen varit i dödsriket och vänt.

På samma sätt med synd. Synd skiljer oss från Gud och eftersom Gud är livet självt, och vi tar emot våra liv från Gud – leder synd till död. Synd är otro – detsamma som att vända sig bort ifrån Gud. Döden är därför en logisk *konsekvens* av synd, det handlar inte första hand om straff, att Gud straffar oss för syndens skull.

Det är lika följdriktigt som att man blir hungrig och törstig av att vägra äta och dricka – och vägrar man tillräckligt länge så dör man. Det kan inte bli på något annat sätt.

Synd är att inte ta emot den andliga kost Gud vill ge dig, att inte vilja leva av honom utan att sätta sig själv i Guds ställe. Som om vi skulle äga våra liv, som om vi hade våra liv i våra egna händer.

Men syndens sjukdom tar Jesus på sig – i vårt ställe. Han gjorde sig själv till ett offer för världens ondska. Det var våra sjukdomar han bar, våra plågor han led. Sjukdomar, plågor och död. Inget av detta hade Jesus *behövt* gå in i som Guds son. Han hade kunnat hålla sig utanför det. *Vi* kan inte välja bort det – inte nu längre när vi en gång valde bort Gud. Men Jesus gick frivilligt in i detta av solidaritet och av kärlek till oss.

Han korsfästes på grund av människors rädsla inför det okända. På grund av hans fiender som inte vill släppa taget om sin makt. Han korsfästes på grund av avund när folket lyssnade på honom istället för sina ledare. Han korsfästes för att man inte kände igen Guds utsträckt hand. *Han kom till sitt eget, men hans egna tog inte emot honom.* Han korsfästes av feghet – när den som insåg hans oskuld inte vill ställa upp för honom och försvara honom. Rädsla, avund, feghet. Vi anar att vi har del i de krafter som spikade upp Jesus på ett kors. Syndens konsekvenser, vår synds konsekvenser, drabbade honom.

När han tar på sig vår synd och vår skuld – så blir den logiska konsekvensen död – även för honom. När han ropar "*Min Gud, min Gud, varför har du övergivit mig*" så uttrycker han skilsmässan mellan Gud och människa.

Det var vi som övergav Gud. *Vi gick alla vilse som får, var och en tog sin egen väg.* Vi klippte banden med Livet självt. Logiskt borde Gud överge oss som respons på detta. Vi vände Gud ryggen – som en konsekvens av detta borde Gud vända sig bort ifrån oss. En skilsmässa drabbar ju alltid två parter – även om det bara är den ene som lämnar. Och till slut tvingas den andre lämna också, som en ofrånkomlig konsekvens.

Denna konsekvens drabbar nu Jesus i vårt ställe. Människan övergav Gud och nu blir människan i sin tur övergiven av Gud – människan Jesus Kristus. I honom finns hela mänskligheten representerad. Han gav sitt liv för oss.

När vi ger vårt liv för en annan människa, hur hjältemodigt den är, då ger vi något ändligt, något temporärt. Då ger vi något som egentligen inte är vårt – vi ger något som vi bara har fått till låns.

När Jesus ger sitt liv för oss – då ger han något evigt. Och han ger av sitt eget. Gud är den ende som äger sitt liv, sin existens, han är själva Varat, livets källa. Och källan till det eviga livet finner vi när vi kommer till korset.